

Διέλευσις Γαλλικοῦ στρατοῦ διὰ τῶν ὁδῶν Θεσσαλονίκης, μεταβαίνοντος εἰς τὰ σύνορα

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ΣΤΕΚΚΕΤΗ

ΝΕΥ οὐδενὸς θορύβου ἠγγέλθη πρὸ τινοῦ ὁ θάνατος ἐνὸς ποιητοῦ, ὅστις πρὸ τεσσαράκοντα ἀκριβῶς ἐτῶν εἶχε συγκινήσει ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν Ἰταλίαν. Ὁ ποιητὴς οὗτος εἶνε ὁ Λαυρέντιος Στεκκέτη. Ὁ πάταγος τὸν ὁποῖον εἶχε προζαλέσει ἢ ἐκδοσις τῶν πρώτων στίχων του, ὑπὸ τὸν λατινικὸν τίτλον «Posthuma» εἶχε φθάσει μετὰ

τινα ἔτη μέχρι τῶν ἑλληνικῶν ἀκτῶν καὶ προσέκαλεσεν ἀνάλογον συγκίνησιν. Τὰ ποιήματα ταῦτα ἐδημοσιεῦθησαν κατὰ τὸ 1877 ἀπὸ τὸν ἐκδότην Νικόλαον Τζανικέλλην, ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι περὶ τοῦ ποιητοῦ ἐγένετο λόγος κατὰ πρῶτον μολίς κατὰ τὸ 1884, ἀπὸ ἓνα κύκλον γέων ποιητῶν, τὸν ὁποῖον ἀπετελοῦμεν τότε καὶ εἰς ὃν περιλαμβάνοντο ὁ Ἀντώνιος Μάτεσις, ὁ Ζαφείριος Μάτσας, ὁ Σαουνάτιος, ὁ Ξενοπούλος, ὁ Ἐσλίη, ὁ Ραντόπουλος καὶ ἄλλοι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ Ἑπτανήσιοι, οἱ ὁποῖοι τότε ἐγράφομεν τὰ πρώτᾳ μᾶς φιλολογικὰ δοκίμια.

Ὁ Μάτεσις ἦτο ἐκεῖνος, ὅστις πρῶτος μᾶς ἀνέγνωσε μεταφράσεις τοῦ Στεκκέτη, αἱ ὁποῖαι μᾶς ἐπροξένησαν βαθεῖαν ἐντύπωσιν. Αἱ μεταφράσεις ἦσαν ὡραιόταται, ἀλλ' ὁ Μάτεσις μᾶς ἀπήγγελε συνήθως ἀπὸ μνήμης τοὺς ἰταλικοὺς στίχους, μετὰ πάθους συγκινητικωτάτου. Ὅλοι ἐσπεύσαμεν τότε νὰ προμηθευθῶμεν τὸν μικρὸν τόμον τῶν Ἰταλικῶν ποιημάτων, οἱ πλεῖστοι δὲ ἐπέδοθημεν μετὰ σπουδῆς εἰς μετάφρασιν αὐτῶν, οὕτως ὥστε μετ' ὀλίγον ὅλα σχεδὸν τὰ ποιήματα τοῦ Στεκκέτη εἶχον μετενεχθῆ εἰς

τὴν γλῶσσάν μας. Πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι αἱ μεταφράσεις τοῦ Μάτεσις ἦσαν αἱ καλλίτεραι, κατὰ τὴν γνώμην μου δέ, οὐδεὶς ἀπέδωκε λεπτότερον καὶ πιστότερον τὸν Στεκκέτη καὶ τὸν Ἄϊνε ἀπὸ τὸν σημερινὸν πρόεδρον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου καὶ βουλευτὴν Ἀττικῆς. Κατὰ τὴν ἐποχὴν δ' ἐκείνην ὅλους μᾶς εἶχε κυριεύσει ἡ ποιησις τοῦ Στεκκέτη καὶ τοῦ Ἄϊνε.

Ὁ Στεκκέτη ἐγένετο ἐνδοξος ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τῶν ἔργων του, συνεπεία τοῦ ἀκολουθοῦ τεχνάσματος. Ἐν πρώτοις τὸ ὄνομα Λαυρέντιος Στεκκέτη ἦτο ψευδώνυμον, ὁ δὲ πραγματικὸς ποιητὴς, ὅστις ἐκαλεῖτο Ὀλῆνδος Γουερρίνη ἐνεφανίσθη ὡς ἐκδότης μόνον τῶν μετὰ θάνατον ἔργων ἐνὸς ἐξαδέλφου του, θανόντος ἐν Βολωνίᾳ φθισικοῦ εἰς ἡλικίαν τριακοντα ἐτῶν, καὶ ἐμπιστευθέντος εἰς αὐτὸν τὴν ἐκδοσὴν τῶν ποιημάτων του.

Εἰς τὴν ἐκδοσὴν αὐτῶν ὁ Γουερρίνη διηγεῖτο μετὰ συγκινητικῆς ἀφελείας τὴν πολυώδυνον ἱστορίαν τοῦ ποιητοῦ. Ὁ Στεκκέτη, ἔλεγεν, εἶνε ἐξαδέλφος μου ἐγεννήθη εἰς τὴν Φιουμάνᾳ μικρὰν κοινότητα τῆς Φορλιβέζε εἰς ἓν μικρὸν χωρίον καλούμενον Κοξέλα τὴν 4 Ὀκτωβρίου 1845. Ἡ οἰκογένειά του δὲν ἦτο πλουσία, ἀλλ' ἐπαρκής. Εἰς τὰ 1848 ἔχασε τὸν πατέρα του καὶ εἰς τὰ 1850 τὴν μητέρα του. Ἐσπούδασε κατ' ἀρχάς εἰς τὸ δημοτικὸν γυμνάσιον τῆς Ραβέννης, κατόπιν εἰς τὸ δημόσιον τοῦ Τουρίνου καὶ ἐν τέλει εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Βολωνίας. Ἐντὶ ὅμως τῆς σπουδῆς τῶν κωδίκων κατεγίνετο πλειότερον εἰς τὴν μελέτην τοῦ Βύργου, τοῦ Ἄϊνε καὶ τοῦ Μυσοῦ, οὗς ἀπεκάλει Ἁγίαν Τριάδα του. Εἰς τὴν πόλιν ταύτην, ἔλεγεν ὁ Γουερρίνης, εἰς μίαν μικρὰν κμαφοῦλαν τῆς ὁδοῦ Τζαμπόνι τοῦ ἀνέγνωσε μερικὰ

του τραγουδιού και του ανέθεσε να τα δημοσιεύσει όταν θά απέθνησκεν. "Όλοι ἐγνώριζον, ὡς και αὐτός, τὴν νόσον του, και ὅλους τοὺς κατεῖχον πένθημα πρό-αισθήματα. Κατήλθεν εἰς τὴν Νεάπολιν, εἰς εὐχραέστερον κλίμα. Ἐκεῖ ἔγραψε ἓν ποίημα τοῦ ὁποίου ἐνθυμούμαι τὸ πρῶτον τετράστιχον

Mi si spezza la testa, io son' malato
E la febbre mi brucia entro le vene
Sono debole, giallo, dimagrato,
Ma quanto penso a te mi seno bene.

Ἄλλα πᾶσα ἐλπίς εἶχεν ἀπολεσθῆ και ὁ Γουερρίνης ἔλαβεν ἡμέραν τινα ἐν τηλεγράφημα τὸ ὅποτον τοῦ ἔλεγε.—"Ἐλα να με ἰδῆς, ἀποθνήσκω. Ρέντζος. "Όταν εἰσήλθε δὲν τοῦ εἶπε παρὰ μόνον τὴν λέξιν—εὐχαριστῶ.—Τὸν ἐπεριμενε και τοῦ ἔτεινε τὴν χεῖρα παγωμένη. Τὸν ἐξενύκτισε. Τὴν πρωτὴν ὁ θάνατος ἦλθε γοργός. Τὸν ἔθαψαν και ἐκ τῆς ζωῆς του δὲν ἀπέμειναν ἢ οἱ ὀλίγοι στίχοι τοὺς ὁποίους ἐδημοσίευσε.

Ἡ σαρακτικὴ αὕτη ἱστορία ἢ προταχθεῖσα εἰς τὸν τόμον τῶν ποιημάτων ἐπροξένησε ἀπερίγραπτον συγκίνησιν καθ' ὅλην τὴν Ἰταλίαν. Αἱ ἐφημερίδες και τὰ περιοδικὰ ἐλεηλάτησαν τοὺς στίχους του, οἱ δὲ ἐπιφανέστεροι κριτικοὶ τῆς Ἰταλίας ἀνέλυον τὸ ἔργον τοῦ ἀτυχοῦς ποιητοῦ, εἰς τὸ ὅποτον εὗρισκον θαυμασίαν εὐροίαν στιχουργίας και ἀφελεστάτην παράστασιν ἄλλοτε μὲν ἀβροτάτων και φρυσικωτάτων αἰσθημάτων, ἄλλοτε δὲ βίαιων ἐνοστίκτων, ἀλλὰ και ὑπὸ τὴν μίαν και ὑπὸ τὴν ἄλλην μορφήν διέρρηε μία ἰσχυρὰ ἀληθῶς ποίησις, ὁμοία τῆς ὁποίας πρὸ πολλοῦ δὲν εἶχεν αἰσθανθῆ ἢ Ἰταλία. "Όλοι ἐθρήνον τὸν πρόωρον θάνατον τοῦ ποιητοῦ και τὴν στέρησιν τὴν ὁποίαν ὑπέστη ἢ ἰταλικὴ λογοτεχνία ἐκ τούτου.

Πράγματι, μετὰ τὸν Καρδούστη οὐδεὶς ἄλλος ἐκ τῶν συγχρόνων ποιητῶν ἠδύνατο να παραβληθῆ πρὸς

αὐτόν, και τοῖο ὁ Καρδούστη ὑπῆρξεν ποιητῆς κλασικῆς μορφῆς και χάριτος. Ἐχαρακτηρίσθη ἀμέσως ὡς ἠγέτης τῆς Πρακτικῆς Σχολῆς, ἢ ὁποία ἀνεγνώριζεν ὡς ἰδρυτὴν και ἱερογάντην τῆς τὸν Ἐρρίκων Ἄϊνε.

"Όταν πλέον τὸ ἐγδιαφέρον τοῦ Ἰταλικῦ δημοσίου ἐφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον, ὁ Γουερρίνης ἐνεφανίσθη και κατέστησε γνωστὸν τὸν μῦθον τοῦ Λαυρεντίου Στεκκέτη. Τότε ἐγενήθη μία βιαία ἀντίδρασις ἐκ τῆς ἀντιθέτου Σχολῆς, τῆς Ἰδανικῆς. Διεξήχθη δὲ μία πάλη, καθ' ἣν ὁ Στεκκέτη ἐφάνη τόσον πικρόχολος και τόσον βίαιος, ὥστε ἀπεδόθη εἰς αὐτόν ἢ ἔλλειψις παντὸς σεβασμοῦ και πάσης εὐπρεπείας πρὸς Σχολὴν ἀναδείξασαν μεγάλους ποιητάς, οἱ ὁποιοὶ διέθεσαν γενεὰς ὀλοκλήρους και παρεσκευασαν τὸ ἔδαφος τῆς νέας φιλολογικῆς ζωῆς ἐν Ἰταλία. Ἄλλ' ὁ Γουερρίνης εἶχε τὰς ἰδέας του και τὰς φιλολογικὰς του πεποιθήσεις, τὰς ὁποίας ὑπεστήριξε δι' ὅλων του τῶν δυνάμεων και δι' ὅλων τῶν μέσων.

Τὰ νεώτερα ποητικὰ ἔργα τοῦ Στεκκέτη ἢ «Νέα Πολεμικὴ» δὲν ὑπερέβησαν κατὰ τὴν δύναμιν τὰ «Μετὰ θάνατον», ὥστε τὸ μέτρον τῆς ποιητικῆς του ἀξίας ἐφύσκειται εἰς τὸ πρῶτον μικρὸν τομίδιον. Ἀπὸ τινων ἐτῶν ὁ Στεκκέτη δὴν ἠκούετο πλέον. Νέοι ποιηταὶ και νέα ἰδανικὰ ἀπασχολοῦν τὸν πνευματικὸν κόσμον τῆς Ἰταλίας. Ὁ Στεκκέτη εἶχε γηράσει πλέον. Μάλιστα ἢ ἀγάπη πρὸς τὴν θρησκείαν τοῦ Βάκχου τὸν εἶχε καταστήσει ἀλκοολικόν. Ἀπέθανε χωρὶς ὁ θάνατός του να προξενήσῃ οὐδὲ τὸ πολλοστημόριον τῆς συγκινήσεως, ἢν εἶχε προξενήσει ὁ ἀναγγελθεὶς παρ' αὐτοῦ θάνατός του. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην καταδεικνύεται ἢ ἀλήθεια τοῦ ἀρχαίου ρητοῦ: «Ἦν οἱ Θεοὶ φιλοῦσιν ἀποθνήσκει νέος».

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

Ἡ Γέφυρα τῆς Δοβροντσᾶς ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως (μία τῶν μεγαλειτέρων τῆς Εὐρώπης), ἣτις ἐσχάτως ἀνευιναχθῆ κατὰ τὴν ὑποχώρησιν τοῦ Ρουμανικοῦ στρατοῦ.